

Распространение на християнството извън Римската империя.

Въ IV вѣкъ християнството се распространило въ Абисиния, Грузия и Армения. Просвѣтителитѣ на Абисиния или Етиопия били двама братия: Фрументий и Едесий (326—334). Тий паднали въ плѣнъ и били земенн на служба при етиопскитѣ царь. Като живѣли въ плѣнъ и се ползовали съ милость при двора, тий проповѣждали св. вѣра на туземцитѣ и мнозина покрѣстили. Единъ отъ братията Фрументий се отправилъ въ Александрия при св. еп. Атанасий, извѣстилъ му за успѣхитѣ на проповѣдта въ Абисиния и го молилъ да назначи тамъ епископъ. Атанасий рѣкопложилъ сжщитѣ за епископъ Етиопскій.

Просвѣтителтъ на Армения билъ св. Григорий (302—326). Той билъ сановникъ на Арменскитѣ царь Тиридатъ. Като узналъ че Григорий е християнинъ, Тиридатъ го подвѣргналъ на жестоки мъчения и наконѣцъ заповѣдалъ да го хвърлятъ въ ровъ, гдѣто исповѣдникътъ Христовъ преминалъ 14 години. Тиридатъ билъ наказанъ отъ Бога съ ниспадане въ скотско състояние и, по съвѣта на сестра си, освободилъ Григория отъ плѣннитѣ затворъ и просилъ неговитѣ молитви. Като се исцѣлилъ, той се крѣстилъ самъ и покрѣстилъ свойтъ народъ, а Григорий билъ посветенъ въ арменски епископъ.

Въ Грузия (около 330 год.) проповѣждала св. вѣра младата дѣвица св. Нонна или Нина, племянница на иерусалимскитѣ архиепископъ. Тя горяла съ желание да се потруди за св. вѣра, и послѣ пламенната молитва за това, се удостоила въ снъ съ откровение: Божията майка ѝ се явила, заповѣдала ѝ да иде въ Грузия и въ напѣтствие ѝ връчила кръсть отъ лозинови прѣчки. Нина се отправила въ Грузия и обърнала на себѣ си общо внимание съ строгитѣ си животъ и съ даръ на чудеса. Тя изцѣрила царицата отъ болѣсть, и царицата не само прѣела крѣщение сама, нъ убѣждавала къмъ това царьтъ Мирианъ. Мирианъ протакалъ, нъ единъ пѣтъ на ловъ ненадѣйно ослѣпелъ и далъ обѣщание подиръ исцѣляването да се крѣсти. Скоро той прогледналъ и изпълнилъ обѣщанието си. По неговата просьба, императоръ Константинъ му проводилъ въ Грузия епископъ и священници. Св. Нина подиръ това